

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

В статті розкриваються аспекти визначення особливостей та природи корупції як асоціального явища в діяльності органів місцевого самоврядування та пошук шляхів щодо запобігання та протидії корупційним правопорушенням. Наголошено на тому що в Україні сьгоднішні масштаби і динаміка корупції створюють реальну загрозу національній безпеці та демократичному розвитку нашої країни. Існує нагальна необхідність невідкладного подолання корупції обумовлюється тим, що вона за ефектом ланцюгової реакції породжує цілий спектр інших системних проблем: загрожує верховенству права, моралі суспільства, стабільності демократичних процесів, підриває основи державного управління, порушує принципи рівності та соціальної справедливості, породжує латентну монополізацію ринку й підриває правові основи вільної, добросовісної конкуренції, призводить до перекосів в оптимальному поєднанні методів адміністративного регулювання й ринкового саморегулювання на всіх рівнях влади та управління.

В статті запропоновані розроблені чіткі рекомендації для державних службовців та працівників місцевої влади, які містять повний перелік заходів, наприклад: проведення співбесід з державним службовцем, його керівником, колегами органу виконавчої влади з певного кола питань; проведення планових перевірок діяльності державного службовця, оцінка законності та обґрунтованості його дій; моніторинг конкретних управлінських процедур, прийняття рішень, у зв'язку з якими найчастіше здійснюються корупційні правопорушення, поведінки посадових осіб, які відіграють певну роль у прийнятті таких рішень. Використання розроблених рекомендацій та запропоновання нових шляхів подолання корупції на нашу думку, суттєво знизить ризик корупції в органах місцевого самоврядування. Також був розроблений тренінг для державних службовців та органів державної влади.

Ключові слова: корупція; органи місцевого самоврядування; посадова особа

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Корупція в Україні – це наслідок загальних політичних, соціальних і економічних проблем нашої країни, це негативне явище цілком притаманно державі, яка перебуває на етапі реформування. Підкреслюємо, що навіть наявність вікових демократичних традицій та певного досвіду протидії корупційним проявам не позбавила країни Європейського Союзу від різних форм корупції. Але її рівень проникнення у державні інституції є значно нижчим завдяки наявності достатніх умов для протидії. В Україні ж сьгоднішні масштаби і динаміка корупції створюють реальну загрозу національній безпеці та демократичному розвитку нашої країни. Необхідність невідкладного подолання корупції обумовлюється тим, що вона за ефектом ланцюгової реакції породжує цілий спектр інших системних проблем: загрожує верховенству права, моралі суспільства, стабільності демократичних процесів, підриває основи державного управління, порушує принципи рівності та соціальної справедливості, породжує латентну монополізацію ринку й підриває правові основи вільної, добросовісної конкуренції, призводить до перекосів в

оптимальному поєднанні методів адміністративного регулювання й ринкового саморегулювання на всіх рівнях влади та управління.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблеми корупції в органах державної влади розглядаються провідними науковцями та експертами сьогodenня. Такі дослідники, як О. Мельниченко, Ю. Мірошник, В. Ткач, Г. Толстих, В. Степанюк, В. Філіпповський, Г. Чернецька, І. Чубенко займались питанням державної політики протидії корупції серед державних службовців, розглядали причини та шляхи подолання цієї злочинної діяльності.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою цього дослідження є розробка загальних підходів до визначення особливостей та природи корупції як асоціального явища в діяльності органів місцевого самоврядування та пошук шляхів щодо запобігання та протидії корупційним правопорушенням.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основні засади запобігання і протидії корупції в публічній і приватній сферах суспільних відносин, відшкодування завданої внаслідок вчинення корупційних

правопорушень збитків, шкоди, поновлення порушених прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав чи інтересів юридичних осіб, інтересів держави визначені у Законі України «Про засади запобігання і протидію корупції».

Діяльність із запобігання і протидії корупції ґрунтується на принципах верховенства права та законності, комплексного здійснення правових, інформаційних заходів і пріоритетності запобіжних заходів, особливо невідворотності відповідальності за вчинення корупційних правопорушень відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Відповідно до пункту 2 статті 5 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» (далі – Закон) органи державної влади здійснюють заходи щодо запобігання і протидії корупції або беруть участь у їх здійсненні у межах повноважень, визначених законами та іншими виданими на їх основі нормативно-правовими актами [4].

Крім цього, абзацом 2 пункту 5 статті 5 Закону передбачено, що спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції є: органи прокуратури, спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю Міністерства внутрішніх справ України, по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю Служби безпеки України, якщо інше не передбачено законом [4].

Спеціально уповноважені суб'єкти безпосередньо здійснюють у межах своєї компетенції заходи щодо виявлення, припинення та розслідування корупційних правопорушень.

Суб'єктами, які беруть участь у запобіганні, виявленні, а в установлених законом випадках – у здійсненні заходів щодо припинення корупційних правопорушень, відновленні порушених прав чи інтересів фізичних та юридичних осіб, інтересів держави, а також в інформаційному і науково-дослідному забезпеченні здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції, у міжнародному співробітництві в цій сфері, є:

- уповноважені підрозділи органів державної влади;
- місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування;
- підприємства, установи, організації незалежно від підпорядкованості та форми власності, їх посадові та службові особи, а також громадяни, об'єднання громадян за їх згодою [6].

Посадові і службові особи державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, посадові особи місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, їх структурних підрозділів у разі виявлення корупційного правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення працівниками відповідних державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, їх структурних підрозділів зобов'язані у межах своїх повноважень ужити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно письмово повідомити про

його вчинення спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції.

Заходи, спрямовані на запобігання та протидію корупції умовно можна поділити на кілька груп:

- обмеження для суб'єктів відповідальності за корупційні діяння;
- інститут спеціальної перевірки;
- інститут фінансового контролю;
- антикорупційна експертиза;
- інші заходи (вимоги, щодо прозорості інформації, урегулювання конфлікту інтересів, заборона на одержання послуг і майна органами державної влади та органами місцевого самоврядування) [3].

Перша група включає в себе певні обмеження / заборони для осіб, пов'язані із виконанням функцій держави, місцевого самоврядування, а також надання публічних послуг тощо.

Обмеження щодо використання службового становища.

Особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, особам, які прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та особам, які не є державними службовцями, але надають публічні послуги забороняється використовувати свої службові повноваження та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди або у зв'язку з прийняттям обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі:

- неправомірно сприяти фізичним або юридичним особам у здійсненні ними господарської діяльності, одержанні субсидій, субвенцій, дотацій, кредитів, пільг, укладанні контрактів (у тому числі на закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти);
- неправомірно сприяти призначенню на посаду особи;
- неправомірно втручатися в діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування або посадових осіб;
- неправомірно надавати перевагу фізичним або юридичним особам у зв'язку з підготовкою проектів, виданням нормативно-правових актів та прийняттям рішень, затвердженням (погодженням) висновків [5].

Варто зауважити, що неправомірно сприяти призначенню на посаду особи, зокрема полягає у створенні нерівних умов для кандидатів на зайняття вакантної посади державного службовця на користь одного з кандидатів, одержання неправомірної вигоди від такої особи, що сприяло її призначенню на відповідну посаду тощо.

На нашу думку мають бути розроблені чіткі рекомендації для державних службовців та працівників місцевої влади, на основі існуючої законодавчої бази щодо протидії корупції, що містять повний перелік заходів, використання яких суттєво знизить корумпованість в державних закладах. Комплексні рекомендації щодо боротьби з корупцією в органах державної влади та органах місцевого самоврядування в Україні, підвищення прозорості, відкритості та ефективності їх діяльності. Наведемо деякі з них:

I. Методи відстеження відповідності доходів і витрат всіх посадових осіб держави

1.1. Створити механізм систематично-методичного, адміністративного та публічного відстеження відповідності доходів і витрат всіх посадових осіб.

1.2. Запровадити непрямі методи відстеження відповідності соціально-побутового, майнового становища і витрат реальним доходам посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування, як найбільш достовірні й публічні форми реально можливого порівняння величини доходів і витрат та оцінки реальних прибутків посадової особи, яка виконує функції держави і наділена владою й повноваженнями.

1.3. Створити спеціалізований, відкритий Веб-сайт для повного, достовірного і широкого оприлюднення реальних обсягів доходів (визначених в тому числі й непрямыми методами) всіх посадових осіб держави, наділених владою та управлінськими повноваженнями.

1.4. Створити в структурі ДПАУ відповідний управлінський підрозділ для адміністративного відстеження відповідності доходів і витрат посадових осіб всіх рівнів влади і управління, в тому числі із застосуванням непрямих методів відстеження такої відповідності.

1.5. Запровадити норму, яка передбачатиме, що подарунки вище визначеної суми вартості, отримані Президентом як главою держави та вищими посадовими особами держави під час офіційних поїздок та зустрічей, залишаються у власності держави, наприклад, у спеціально створеному для цього музеї Національних міжнародних відносин.

1.6. Запровадити практику регулярного публікування та оприлюднення результатів відстеження відповідності соціально-побутового, майнового становища і витрат реальним доходам всіх посадових осіб держави.

II. Посилення службової відповідальності

2.1. Запровадити норми щодо кримінальної і дисциплінарної відповідальності службовців органів державної влади та органів місцевого самоврядування за:

– створення позабюджетних та благодійних фондів, які на теперішній час використовуються силовими та контрольнонаглядовими структурами для тримання позабюджетних доходів шляхом стягування з громадян примусових платежів у такі фонди під час вчинення ними дозвільно-розпорядчих та контрольних дій;

– порушення засад державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

2.2. Встановити жорсткі й адекватні норми дисциплінарної й кримінальної відповідальності державних службовців за обмеження прав громадян на участь в управлінні державою

III. Удосконалення механізмів реалізації засад державної регуляторної політики у сфері господарювання та лібералізація регуляторного середовища

3.1. Створити при всіх органах влади, які наділені повноваженнями з розробки і видання регуляторних актів, спеціальні регуляторно-ревізійні комісії на паритетних засадах за участю держслужбовців і представників громадськості з метою:

– відстеження результативності дії всіх виданих ними регуляторних актів, які зачіпають інтереси суб'єктів господарювання та громадян скасування діючих регуляторних актів, які були прийняті з порушенням процедур, мають корупційне підґрунтя, не досягли задекларованих цілей і мають обґрунтовано неефективні результати систематизації адміністративних регуляторів, задіяних у цих сферах і секторах управління підготовки системних пропозицій щодо удосконалення регуляторного середовища у відповідних секторах і сферах регулювання;

– удосконалення практичних механізмів реалізації засад державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності;

– формування постійно діючих експертно-консультативних груп при цих органах влади для підвищення ефективності та якості підготовки ними проектів регуляторних актів, проведення їхніх громадських обговорень та незалежних експертиз.

3.2. Створити при Президентові України Експертно-апеляційну раду у сфері регуляторної політики органів влади всіх рівнів для оперативного і кваліфікованого перегляду і задоволення скарг громадян на порушення їхніх прав на участь в управлінні державою.

IV. Розширення можливостей впливу громадян на владу.

4.1. Розробити і запровадити законодавчі механізми з метою поширення засад державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, запроваджених Законом України в і д 11.09.2003 № 1160 IV, на всю сферу взаємовідносин держава-громадяни.

4.2. Забезпечити всебічний, в тому числі й оперативний судовий захист прав громадян на участь у державному управлінні та здійсненні прямих і непрямих форм народовладдя.

V. Інституціалізація соціального діалогу

5.1. Розробити Національну програму реформування системи, структури й характеру державного управління, їх переорієнтації з дозвільно-розпорядчо-контрольних функцій, що найбільше стимулюють виникнення корупційних відносин, до сервісного, обслуговуючого типу регулювання, головна мета якого – створювати умови для всебічної реалізації прав і свобод громадян.

5.2. Створити Національну координаційну раду при Президентові України з питань державно-громадського партнерства (як міжвідомче державно-громадське утворення, сформоване на паритетних засадах й наділене значними повноваженнями з координації та удосконалення відносин держава-громадяни, в тому числі і у сфері боротьби з корупцією).

5.3. Заснувати Національний науково-методичний центр розвитку громадянського суспільства, який здійснюватиме методичну координацію розробки ідеології державно-громадського партнерства та систематизацію і удосконалення законодавства у сфері відносин держава-громадяни.

5.4. Створити гілку адміністративного судочинства для розгляду й вирішення спорів між громадянами і державними органами та їх посадовими особами.

5.5. Сформувати ефективну систему надання органами влади адміністративних послуг, як управлінських інструментів створення цілісних умов для реалізації прав і свобод громадян, що складають місію й сутність існування сучасної держави. Для цього також необхідно прийняти такі нормативно-правові акти:

- прийняти Адміністративно-процедурний кодекс;
- прийняти вже розроблений проект Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг громадянам органами влади, підпорядкованими органами, установами та організаціями;
- розробити і запровадити Правила калькулювання витрат у сфері виробництва і надання адміністративних послуг;
- прийняти вже розроблений про проект постанови Кабінету Міністрів України «Про порядок визначення платного характеру та розмірів цін на платні послуги органів виконавчої влади, підпорядкованих їм органів, установ та організацій»;
- прийняти вже розроблений проект Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»;
- прийняти вже розроблений проект Закону України «Про засади державного контролю (нагляду) у сфері господарської діяльності»;
- створити довідкові служби для публічної інформаційні стени для громадян з питань отримання платних адміністративних послуг.

VI. Механізми збалансування прав і обов'язків

6.1. Розробити і прийняти законодавчий акт щодо запровадження процедур постійного громадського контролю за діяльністю силових та контрольно-наглядових органів держави, в якому чітко визначити та збалансувати систему їхніх прав та обов'язків у відносинах «держава-громадяни», що мають базуватися на принципах презумпції невинуватості та міжнародних нормах взаємодії держави та громадянського суспільства.

VII. Адміністративні процедури та механізми громадського контролю

7.1. Розробити критерії публічної оцінки діяльності силових, контрольно-наглядових органів, а також механізми проведення щорічної публічної атестації їхніх працівників за активної участі широкої громадськості, об'єднань громадян та спеціально створених для цього громадсько-державних експертних комісій.

VIII. Фінансові механізми

8.1. Передбачити в Державному бюджеті необхідні витрати на підвищення посадових окладів службовців органів влади, покращення їх соціального захисту, зміцнення матеріально-технічної бази цих органів, запровадження спеціальних навчальних програм, обміну управлінським досвідом та навичками [2;1].

В ході дослідження нами були розроблені чіткі рекомендації щодо протидії корупції та здійснення антикорупційного контролю для керівників органів місцевого самоврядування:

- спостереження за поведінкою, службовими контактами державних службовців тощо;

- періодичне вивчення документів щодо діяльності державного службовця за певний період часу;
- визначення кола посадових осіб та громадян, з якими державний службовець з корисливих спонукань контактує в процесі роботи, встановлення осіб, з якими такі контакти здійснюються систематично;
- проведення співбесід з державним службовцем, його керівником, колегами органу виконавчої влади з певного кола питань;
- проведення планових перевірок діяльності державного службовця, оцінка законності та обґрунтованості його дій;
- аналіз даних оперативного, статистичного та інших видів обліку;
- моніторинг конкретних управлінських процедур, прийняття рішень, у зв'язку з якими найчастіше здійснюються корупційні правопорушення, поведінки посадових осіб, які відіграють певну роль у прийнятті таких рішень.

Систематичне та ефективне здійснення антикорупційних контрольних заходів дозволяє вирішувати наступні завдання:

- встановлювати на всіх стадіях проходження державної служби осіб, які виявляють схильність до вчинення корупційних діянь, своєчасно проводити з ними попереджувальну роботу;
- виявляти факти вчинення корупційних діянь і вживати передбачені законом заходи щодо винних осіб;
- визначати управлінські процедури, в ході яких найчастіше здійснюються корупційні правопорушення, та розробляти більш надійні та ефективні засоби контролю за їх здійсненням;
- за результатами узагальнення досвіду здійснення антикорупційних заходів розробляти та вносити пропозиції щодо усунення правових норм, організаційних та матеріально-технічних умов, які сприяють вчиненню корупційних діянь, вдосконалення антикорупційного законодавства.

Також був розроблений тренінг для державних службовців місцевої влади на тему: «Подолання корупції в органах державної влади – запорука сильної країни»

Мета тренінгу: сформувати негативне ставлення до корупції у державних службовців та працівників місцевого самоврядування.

Просвітницький тренінг розуміється як запланований процес, призначений надати або поновити знання про корупції в сучасних умовах та навички її протидії, перевірити ставлення до проблеми, ідеї, поведінки з метою їхньої зміни чи оновлення.

Тому основними завданнями тренінгу є:

- надання учасникам інформації про корупцію, відповідальність за поширення даного явища в державних органах місцевого самоврядування;
- формування мотивацій;
- напрацювання навичок відповідальної усвідомленої поведінки та навичок прийняття рішень.
- Тренінг як форма організації процесу навчання має свої особливості:
- дотримання певних принципів групової роботи;

- наявність групи учасників (держаних працівників);
- певні організаційні умови, за яких проходять заняття;
- використання інтерактивних методів роботи;
- використання особистого досвіду та знань учасників.

Кожен розділ тренінгу, кожна тема та заняття, кожний вид роботи мають власну мету, які в своїй сукупності спрямовані на реалізацію мети тренінгу в цілому.

Важливим фактором запобігання проявам корупції є вдосконалення діяльності органів по боротьбі з корупцією. Необхідно більше уваги приділяти своєчасному реагуванню на повідомлення громадян, засобів масової інформації, результати соціологічних досліджень про корупційні діяння та інші протиправні дії посадових осіб, поширеність корупції в окремих відомствах. Одним із головних напрямів має бути створення умов, які б обмежували безпосередній контакт з клієнтом і таким чином унеможлилювали скоєння корупційних діянь державними службовцями.

Єдина мета зусиль усіх державних органів у цьому напрямі – це забезпечення дотримання прав і свобод громадян, як найповнішої реалізації їхніх законних інтересів, адже єдиним чинником ефективності роботи у цьому випадку є те, наскільки громадяни задоволені виконанням зобов'язань, які бере на себе держава.

Висновки.

Вважаємо за потрібне рекомендувати органам влади розроблені чіткі рекомендації щодо протидії корупції та здійснення антикорупційного контролю для керівників органів місцевого самоврядування:

- спостереження за поведінкою, службовими контактами державних службовців тощо;
- періодичне вивчення документів щодо діяльності державного службовця за певний період часу;
- визначення кола посадових осіб та громадян, з якими державний службовець з корисливих спонукань контактує в процесі роботи, встановлення осіб, з якими такі контакти здійснюються систематично;
- проведення співбесід з державним службовцем, його керівником, колегами органу виконавчої влади з певного кола питань;
- проведення планових перевірок діяльності державного службовця, оцінка законності та обґрунтованості його дій;
- аналіз даних оперативного, статистичного та інших видів обліку;
- моніторинг конкретних управлінських процедур, прийняття рішень, у зв'язку з якими найчастіше здійснюються корупційні правопорушення, поведінки посадових осіб, які відіграють певну роль у прийнятті таких рішень.

Важливим фактором в розроблених рекомендаціях – запобігання проявам корупції органами по боротьбі з корупцією. Необхідно більше уваги приділяти своєчасному реагуванню на повідомлення громадян, засобів масової інформації, результати соціологічних досліджень про корупційні діяння та інші протиправні дії посадових осіб, поширеність корупції в окремих відомствах. Одним із головних напрямів має бути створення умов, які б обмежували безпосередній контакт з клієнтом і таким чином унеможлилювали скоєння корупційних діянь державними службовцями.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції» від 7 квітня 2011 року №1506–VI.
2. Конвенція ООН проти корупції від 11 грудня 2003 р Ратифікована із заявами Законом № 251–V від 18.10.2006 р.
3. Машковська І. Антикорупційні ініціативи та шляхи їх реалізації в Україні / І. Машковська // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією. – 2008. – № 19.
4. Мельник М. Корупція: сутність, поняття, заходи протидії : монографія / М. Мельник. К. : Атіка, 2001. 304 с.
5. План дій по боротьбі з корупцією від 10 верес. 2003 р. / – Режим доступу : http://crimecor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=67DBB5688E73449D3C58796269A96301?art_id=47581&cat_id=46352
6. Політика протидії корупції. Міжрегіональний семінар з проблем корупції в органах державної влади (Гаага, 1989 р.).

Бондаренко-Цимерман М. С.,

Черноморский государственный университет имени Петра Могилы, г.Николаев, Украина

ПУТИ ПРЕОДОЛЕНИЯ КОРРУПЦИИ В ОРГАНАХ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ

В статье раскрываются аспекты определения особенностей и природы коррупции как асоциального явления в деятельности органов местного самоуправления и поиск путей по предотвращению и противодействию коррупционным правонарушениям. Отмечено что в Украине нынешние масштабы и динамика коррупции создают реальную угрозу национальной безопасности и демократическому развитию нашей страны. Существует настоятельная необходимость безотлагательного преодоления коррупции объясняется тем, что она по эффекту цепной реакции порождает целый спектр других системных проблем: угрожает верховенству права, морали общества, стабильности демократических процессов, подрывает основы государственного управления, нарушает принципы равенства и социальной справедливости, порождает латентную монополизацию рынка и подрывает правовые основы свободной, добросовестной конкуренции, приводит к перекосам в оптимальном сочетании методов административного регулирования и

рыночного саморегулирования на всех уровнях власти и управления. В статье предложены разработаны четкие рекомендации для государственных служащих и работников местных властей, которые содержат полный перечень мероприятий, например: проведение собеседований с государственным служащим, его руководителем, коллегами органа исполнительной власти по определенному кругу вопросов; проведения плановых проверок деятельности государственного служащего, оценка законности и обоснованности его действий; мониторинг конкретных управленческих процедур, принятия решений, в связи с которыми чаще всего совершаются коррупционные правонарушения, поведения должностных лиц, играют определенную роль в принятии таких решений. Использование разработанных рекомендаций и предлагаемых новых путей преодоления коррупции по нашему мнению, существенно снизит риск коррупции в органах местного самоуправления. Также был разработан тренинг для государственных служащих и органов государственной власти.

Ключевые слова: коррупция; органы местного самоуправления; должностное лицо.

Bondarenko-Cimerman M,

Petro Mohyla Black Sea State University, Mykolayiv, Ukraine

THE WAYS OF OVERCOMING CORRUPTION IN LOCAL GOVERNMENT

The article describes the features and aspects of the definition of the nature of corruption as an antisocial phenomenon in local government operations and finding ways to prevent and combat corruption offenses. It is noted that in Ukraine the current scope and dynamics of corruption pose a real threat to national security and democratic development of our country. There is an urgent need to urgently overcome corruption because it is on the effect of chain reaction gives rise to a range of other systemic problems: threatens the rule of law, morality, society, stability of democratic processes, undermines the foundations of government, violates the principles of equality and social justice, generates latent market monopolization and undermines the legal basis of free and fair competition, leads to distortions in the optimal combination of methods of administrative regulation and market self-regulation at all levels of government and administration.

The paper proposed to develop clear guidelines for public servants and employees of local authorities, which contain a complete list of events, such as interviews with civil servants, his supervisor, colleagues executive authority on a range of issues; scheduled inspections of public servants, the assessment of legality and validity of his actions; monitoring of specific management procedures, decision-making, in connection with which most corruption offenses are committed, the conduct of officials to play a role in such decisions. Using the developed recommendations and proposed new ways to overcome the corruption in our opinion, will significantly reduce the risk of corruption in local government. Was also developed training for civil servants and public authorities.

Keywords: corruption; local governments; official.